

Stowarzyszenie Sędziów Rodziny w Polsce

Association of Family Judges In Poland

ul. Nowe Ogrody 30/34

80-803 Gdańsk

tel. +48 668 628 950

e-mail: stowarzyszenie@sedzia-rodziny.pl

Opinia Stowarzyszenia Sędziów Rodziny w Polsce

z dnia 29 marca 2024 roku

**w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie
rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości stawek
wynagrodzenia zasadniczego kierowników opiniodawczych
zespołów sądowych specjalistów i specjalistów wchodzących w skład tych
zespołów**

(projekt z dnia 19 marca 2024 r. B809)

Stowarzyszenie Sędziów Rodziny w Polsce pozytywnie opiniuje podwyższenie dolnej stawki wynagrodzeń specjalistów OZSS, jednak stanowczo negatywnie odnosi się do tak niskiej wartości tego podwyższenia.

Podkreślić należy, że praca specjalistów OZSS wymaga szczególnych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, gdyż mają oni do czynienia z najtrudniejszymi przypadkami rodzin - w głębokich konfliktach, z zaburzeniami, z małoletnimi wychowującymi się w trudnych warunkach, zaniedbanych emocjonalnie. Założeniem istnienia OZSS jest przede wszystkim to, aby poziom wydanej opinii przewyższał znacznie opinie wydawane przez innych biegłych. Tego oczekują nie tylko sądy zlecające opinie, ale również strony postępowania. Odgórnym założeniem wynagrodzenia specjalistów powinno być zatem ustalenie stawki na takim poziomie, aby praca w OZSS była atrakcyjna dla psychologów i pedagogów, konkurencyjna do dochodów na wolnym rynku oraz powodowała, że praca w OZSS będzie łączyć się z prestiżem zawodowym i społecznym.

Obecna sytuacja w OZSS daleko odbiega od tej pożądanej. W większych ośrodkach często kandydaci na wolne stanowiska w ogóle się nie zgłaszają, albo zgłaszają się tacy, którzy ledwo spełniają wymogi formalne i mają minimalne wymagane doświadczenie, a nawet tacy, którzy tych wymogów nie spełniają. Ustalenie stawek minimalnych na tak niskim poziomie w żadnym razie nie jest atrakcyjne i nie przyciąga do pracy w OZSS. Problem ten istnieje od wielu lat i z każdym rokiem się pogłębia z uwagi na inflację, coraz wyższe ceny usług psychologicznych na wolnym rynku i realne obniżanie się wynagrodzeń specjalistów. W obecnych czasach wyższe stawki dla psychologów oferują placówki edukacyjne i służba zdrowia. Dodać do tego należy, że specjaliści nie otrzymują żadnych dodatków motywacyjnych, premii, przez co system wynagrodzeń jest jeszcze mniej atrakcyjny.

Stowarzyszenie Sędziów Rodziny w Polsce

Association of Family Judges In Poland

ul. Nowe Ogrody 30/34

80-803 Gdańsk

tel. +48 668 628 950

e-mail: stowarzyszenie@sedzia-rodzinny.pl

Szczególnego podkreślenia wymaga, że specjaliści OZSS pracują w bardzo ciężkich warunkach związanych z nadmiernym obciążeniem pracą, presją czasu, obciążeniem emocjonalnym, brakiem zapewnienia superwizji, stałym kontaktem z konfliktowymi osobami, które pretensje roszczą również do pracy specjalistów, jeśli wyniki są nie po ich myśli, wytaczaniem spraw sądowych specjalistom o naruszenie dóbr osobistych, brakiem darmowej obsługi prawnej związanej z reprezentowaniem specjalistów, jeśli pozew jest związany z wykonywanymi obowiązkami.

Problem z obsadzeniem etatów w OZSS z uwagi na nieatrakcyjne warunki płacowe powoduje niewydolność pracy w pionach rodzinnych sądów. Czas oczekiwania na opinie wydłuża się do wypaczonych rozmiarów, jak np. w OZSS w Warszawie, gdzie na opinię obecnie oczekuje się rok i 10 miesięcy. Przypomnieć należy że opinie zlecane są przez sądy w przypadkach trudnych, gdzie nie wystarczy analiza materiału dowodowego i dla prawidłowych decyzji sąd potrzebuje analizy psychologiczno-pedagogicznej stron postępowania, małoletnich lub nieletnich, przy czym zawsze są to przypadki pilne.

W związku z powyższym Stowarzyszenie uważa, że podniesienie wynagrodzeń do godnego poziomu, ustalenie „widełek” w rozsądnych granicach - a nie poczynając od najniższego możliwego wynagrodzenia, jest niezbędne do wydobywania OZSS z zapaści kadrowej. Dlatego przy okazji niniejszej opinii apelujemy o diametralną zmianę podejścia Ministerstwa Sprawiedliwości do problematyki OZSS, uznanie go za istotny organ pomocniczy sądu, który wymaga szczególnego traktowania w zakresie warunków pracy i wysokości wynagrodzeń. Powinien to być pierwszy istotny krok do stworzenia właściwych warunków pracy dla pionów rodzinnych w sądownictwie, dla których jest to organ niezbędny do podejmowania prawidłowych decyzji. W konsekwencji uważamy, że stawki dla specjalistów w OZSS powinny być zbliżone do wynagrodzenia sędziów.

W imieniu Zarządu

Stowarzyszenia Sędziów Rodziny w Polsce

Prezeska Ewa Ważny